

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ПІЗНАННЯ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Наука досить повно і глибоко вивчила питання, пов'язані з мотивацією навчальної діяльності на різних етапах навчання й у навчальних закладах різних типів. Але сучасні тенденції розвитку швидкоплинні і неможливо поставити крапку, бо час завжди ставить кому, і спонукає до нових роздумів і звершень.

Підвищена увага дослідників до даної проблеми цілком зрозуміла, адже саме мотиваційний компонент навчання не тільки забезпечує високі навчальні результати при безпосередньому педагогічному впливі, але й гарантує пізнавальну активність тих, хто навчається, у майбутньому, у будь-яких ситуаціях життєдіяльності.

У контексті неперервної освіти завданням освітньої і виховної діяльності вищої школи стає не лише безпосереднє навчання студентів, а формування психологічних механізмів (у першу чергу мотиваційних основ) наступного професійного розвитку особистості.

Особливо відчувають на собі необхідність використання мотивації у творчо-педагогічній діяльності — викладачі. Саме вони є джерелом інформації для студентів, і саме їхні образи сприймає той, хто пізнає. Образ — це логічна послідовність викладених думок, яка у сукупності створює єдине ціле. При образній подачі інформації створюється повна, логічна і «жива» картина, яка сприймається студентом, як власний пережитий досвід і створює або підвищує його мотивацію.

Схема процесу пізнання, зображена на рис. 1, відображає створення мотивації, шляхом використання образного мислення як способу передачі інформації.

Рис. 1. Схема процесу пізнання

Існують перешкоди, які можуть заважати гармонійному протіканню процесу пізнання, а саме:

✓ Мотивація викладача. Науковці дійшли висновку, що неможливо передати те, чого сам не маєш. Отже, створення мотивації у студентів вимагає віри викладача в себе, безперервного пошуку у галузі своїх досліджень, тобто власної мотивації.

✓ Категоріальний апарат викладача і студента суттєво відрізняються за своїм змістом, сприйняттям, глибиною і складністю, що в свою чергу створює бар'єри у спілкуванні і знижує мотивацію.

✓ Часткове надання інформації може призвести до нерозуміння цілого, відсутності творчого мислення і неможливості подальшого відтворення інформації студентами.

✓ Бар'єри сприйняття студентом інформації, через наявність стереотипів та ситуаційних проблем.

Незважаючи на наявність різних концептуальних підходів до розгляду сутності мотивації, безперечними є наступні висновки: а) необхідність цілеспрямованого впливу на мотивацію навчання студентів з боку педагогів; б) урахування особливостей мотиваційної сфери тих, хто навчається; в) створення на певному етапі навчання умов для переведення зовнішньої мотивації у внутрішню.

*Д. В. Малащук, канд. екон. наук, доц.,
кафедра міжнародних фінансів*

ЛЮДИНА — ГОЛОВНА РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГРЕСУ

Економічний і соціальний розвиток України у XXI столітті прямо пов'язаний із розвитком людського потенціалу та ступенем його використання, оскільки у постіндустріальному суспільстві (до якого ми прагнемо ввійти, щоб не опинитись на периферії глобального розвитку) першочергову роль відіграє людський фактор.

Ще у XVIII ст. відомий український філософ Григорій Сковорода звертав увагу на те, що історія людського розвитку переконливо свідчить: в усіх «країнах і в усі часи вузлом, центром чи кінцем подій чи то у сфері духовного життя, чи в практичній діяльності завжди була людина».